

Foreningen De Fem Halder

KULTUR MED SMAG

v. Henning Ringgaard Lauridsen

Foreningen De fem Halder som dynamo

I Viborg kommune er der over 100 foreninger, som arbejder med kultur på forskellig vis. De fem Halder kan være det sted, hvor foreninger henvender sig, hvis de får lyst til at lave et kulturelt arrangement på Hald. Det kan være kor, der optræder, det kan være musikforeninger, der arrangerer koncerter, det kan være foreninger, der arrangerer foredrag i det fri, det kan være flere foreninger, der i fællesskab afholder events med forskellige typer af indslag osv.

De fem Halder skal ikke stå for andet i forbindelse med disse arrangementer end tage mod ansøgninger om afholdelse af kulturarrangementer i området og derefter vurdere, om det ansøgte passer ind i den ramme, som området kan rumme i forhold de hensyn, der skal tages til natur, fredning, forfattercenterets behov for ro, osv. Foreningen kan bidrage med praktisk vejledning til, hvordan arrangementerne kan foregå: Opsætte regler, være behjælpelig med, hvordan man kan skaffe strøm og vand på stedet og andre praktiske forhold.

Altså sørge for alt det, der skal til, for at området omkring Hald hovedgård kan blive en spændende ramme for kulturelle arrangementer. Og det på en måde, så det sker med respekt for stedet og dets institutioner.

Niels Bugges aftensmåltid

Foreningen er initiativtager til medlemsarrangementer, hvor den danske madkultur gennem tiderne er omdrejningspunkt. Gastronomiske oplevelser krydres med naturoplevelser i selskab med gode mennesker, der har interessefællesskab omkring De fem Halder.

Det gastronomiske og sociale indhold i de enkelte arrangementer kan strække sig fra den enkle til det eksotiske. Det enkle kan være den guidede tur i det historiske landskab med smagsprøver på øllet, som Fr. Schinkel havde stående i sit bordkrus, måske suppleret med feltkost, der blev de menige soldater til del under de store militærsamlinger. Det enkle kan ligeledes være bærplukning med syltetøjsspisning eller en guidet svampetur i Hald-skovene og efterfølgende svamperet.

Det eksotiske kan strække sig fra jagt, fiskeri og bærindsamling over slagting og bagning, madtilberedning over bål eller i grube, til indtagelse af mad og drikke a la festmiddag hos bisp Jørgen Friis eller hos højadelige Niels Bugge. Mindre kan også gøre det.

De forskellige arrangementer kan kombineres med fortællinger og musikalske og eller andre kunstneriske indslag.

Skulpturprojekt i Den Romantiske Have

Arbejdet med landskabet ved Hald Hovedgaard er nu næsten afsluttet. En storslået og varieret naturoplevelse møder i dag den besøgende. Nævnes kan den genetablerede kilometerlange markante barok-akse fra nord til syd, det smukke vue over Hald Sø og Den Romantiske Have med snoede stier og høje bøgetræer, som en kontrast til den symmetriske barokhave. Granittrapperne ned mod søen er ligeledes renoveret, og i den forbindelse er der på trinnene indhugget korte tekster om De Fem Halder af forfattere med tilknytning til Hald. Det vil være interessant, at tage denne form for formidling op. Eksempelvis kunne Den Romantiske Have danne ramme om et skulpturprojekt i en kortere periode. Emnet skulle hentes i De Fem Hald'ers righoldige historie og formidles gennem et nutidigt kunstnerisk udtryk. På en tur gennem havens snoede stier vil man således møde skulpturer, der formidler tanker om fortid og nutid.

Det at bringe kunsten i spil i Hald's omgivelser, som formidler af stedets historie, kan ske på mange måder - gennem kurser i maleri/akvarel, foto, opbygninger af installationer, dans og sang. Det vil være optimalt at arrangementerne finder sted forskellige steder eksempelvis ved Hald Slot.

Flemming, Henning, Karen